Skolinspektionen

Beslut

Datum 2026-11-03
Dnr SI 2026:3231

Huvudman

Eskilstuna kommun
eskilstuna.kommun@eskilstuna.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Skiftingehus F-9 i Eskilstuna kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 9 juni 2026

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Eskilstuna kommun avseende brister rörande extra studietid. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Skiftingehus F-9 i Eskilstuna kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra studietid, extra anpassningar, särskilt stöd, förebyggande arbete för studiero samt utredning och åtgärder kring ordningsstörande beteende.

Skolinspektionen har den 9 juni 2026 beslutat att förelägga Eskilstuna kommun att senast den 21 september 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra studietid och extra anpassningar och särskilt stöd. Huvudmannen har efter att ha begärt anstånd, inkommit med redovisning den 14 oktober samt den 20 oktober 2026 med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Eskilstuna kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpts.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektion bedömde i beslutet den 9 juni 2026 att samtliga elever i årskurs 4-6 inte erbjöds minst två timmar extra studietid i veckan. Av huvudmannens redovisning framgår att samtliga elever i årskurs 4–6 nu får extra studietid om minst två timmar i veckan utom eleverna i en klass. Av de bifogade elevschemana framgår att klass 6B får en timme och 45 minuter extra studietid.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap. 5 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att inte samtliga elever erbjuds extra studietid i två timmar i veckan. Detta är därför en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Eskilstuna kommuns verksamhet vid Skiftingehus F-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid. Av de scheman som huvudmannen som lämnat in i samband med sin redovisning framgår att samtliga klasser på skolan utom en nu erbjuds 2 timmars extra studietid. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från ingripande.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar, särskilt stöd, åtgärdsprogram och anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde att samtliga elever inte gavs de extra anpassningar de var i behov av. I redovisningen till Skolinspektionen beskriver huvudmannen att kompetensutvecklingsinsatser har gjorts för att säkerställa att skolan följer skollagens bestämmelser gällande extra anpassningar.

Skolinspektionen bedömde att det fanns brister i skolans arbete med utredning om särskilt stöd. Samtliga elever som anmäldes utreddes inte. Lärarna uppfattade att de anmält elever medan elevhälsans representanter inte uppfattat eleverna anmälda. Därmed startades inte utredningar om behov av särskilt stöd för samtliga elever i behov av det.

Huvudmannen beskriver i sin redovisning av vidtagna åtgärder att information har getts till samtliga lärare och medarbetare inom elevhälsan avseende skollagens bestämmelser och skolans rutin gällande extra anpassningar, anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd och rektorns skyldighet att skyndsamt starta en utredning om särskilt stöd. Denna information gavs den 14 augusti 2026.

Vidare beskriver huvudmannen i sin redovisning att rutiner har införts för dokumentation och uppföljning av anmälningar om behov av särskilt stöd. Under perioden den 9 juni till den 14 september 2026 har fem anmälningar om behov av särskilt stöd inkommit. För samtliga elever har en utredning om särskilt stöd startats.

Skolinspektionen bedömde vidare att flertalet av skolans åtgärdsprogram inte beskrev elevens faktiska behov och på vilka sätt behoven är kopplade till studier i respektive ämne. Vidare framkom att inte samtliga elever fick det stöd som beskrevs i åtgärdsprogrammet. Av redovisningen till Skolinspektionen uppger huvudmannen att skolan nu upprättar åtgärdsprogram där elevens faktiska behov av särskilt stöd tydligt framgår, att de beslutade åtgärderna svarar mot de identifierade behoven, att åtgärderna är konkreta och möjliga att följa upp och utvärdera. Av de till Skolinspektionen bifogade åtgärdsprogrammen framgår detta.

Skolinspektionen bedömde slutligen att det fanns brister i skolans beslut om anpassad studiegång. Det framgick inte i samtliga beslut vilka ämnen som skulle anpassas bort eller hur mycket tid som anpassades bort. Det framgick inte heller alltid på vilket sätt elev ska tillförsäkras särskilt stöd i det ämne som eleven ska läsa efter att andra ämnen anpassats bort. Huvudmannen har redovisat fem beslut om anpassad studiegång. I dessa framgår vilka ämnen och vilken omfattning i tid som anpassas bort för aktuell elev. Samtliga av de redovisade besluten avser elever som ges särskilt stöd i den kommungemensamma särskilda undervisningsgruppen.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation (3 kap 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Tonny Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Tonny Johansson

X Terese Westin

Föredragande
Signerat av: Terése Westin